

2 वयम् अधिकारयुद्धं करिष्यामः यत् अन्ये न कृतवन्तः, अहं वरिष्ठान् अधिवक्तृन् नियोजयामि- मुख्यमन्त्री सुक्खुः

3 पूर्वप्रधानमन्त्री राजीवगान्धी सरलः आसीत्- केन्द्रीयमन्त्री एस.पी. सिंह बघेलः

4 अमृतपञ्चकम् नमस्तुभ्यं कविज्ञान सदैव सागरोपम।

संतकबीरदासेन सामाजिक सद्भावनायै सम्पूर्ण जीवनं समर्पितम्- प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी

हिमसंस्कृतवार्ता: - प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी संतकबीरदासस्य जन्मदिवसस्य श्रद्धांजलिम् दत्तवान्, असौ अमुं जीवनं सामाजिकसद्भावस्य भक्तम् वर्णितवान्। प्रधानमन्त्रिणा एकेन वीडियो-माध्यमेन उक्तं यत्, "संतकबीरदासस्य जन्मदिवसस्य श्रद्धांजलिः समर्प्यते। येन सामाजिक सद्भावनायै सम्पूर्ण जीवनं समर्पितम्। भारतीयमानसस्य उपरि संतकबीरदासस्य गहनप्रभावं प्रकाशयन् मोदी उक्तवान् यत् सामाजिकदोषाणाम् उन्मूलनार्थं तस्य योगदानं सदैव श्रद्धया स्मर्यते। संतकबीरदासस्य दोहाः अद्यत्वे अपि लोकप्रियाः सन्ति। ते जीवनस्य बहुमूल्यं पाठं ददति, सामाजिक- सद्भावस्य सन्देशं च प्रसारयन्ति।

सर्वदलीयप्रतिनिधिमण्डलेन स्वविविधोपवेशनेषु सिन्दुराभियानस्य अनन्तरं पाकिस्तानेन प्रायोजितस्य आतङ्कवादस्य विरुद्धं भारतस्य सशक्तं भावं प्रभावीरूपेण प्रकटितम् - संजय झा

हिमसंस्कृतवार्ता: - पञ्चदेशेषु सर्वदलीयप्रतिनिधिमण्डलस्य नेतृत्वं कृत्वा जदयू सांसदः संजय झाः अवदत् यत् प्रतिनिधिमण्डलेन स्वविविधोपवेशनेषु सिन्दुराभियानस्य अनन्तरं पाकिस्तानेन प्रायोजितस्य आतङ्कवादस्य विरुद्धं भारतस्य सशक्तं भावं प्रभावीरूपेण प्रकटितम्। सः अवदत् यत् प्रतिनिधिमण्डलं इन्डोनेशिया, मलेशिया, दक्षिणकोरिया, जापान, सिङ्गापुरदेशं गतवान्। नवदेहल्यां वार्ताहरेः सह भाषमाणः श्रीझाः अवदत् यत् प्रधानमन्त्रिणा नरेन्द्रमोदिना सह मेलनावधौ प्रतिनिधयः स्वस्य अनुभवान् प्रकटितवन्तः यात्राकाले प्राप्तप्रतिक्रियायाः प्रतिवेदनानि च प्रदत्तवन्तः।

मन्त्रिमण्डलसमित्या रेलमन्त्रालयस्य परियोजनाद्वयं अनुमोदितम्, एतयोः परियोजनयोः कुलव्ययः पञ्चोत्तर चतुः शताधिक-षट्सहस्र ६,४०५ कोटिरूप्यकाणाम् अस्ति

हिमसंस्कृतवार्ता: - मन्त्रिमण्डलसमित्या रेलमन्त्रालयस्य परियोजनाद्वयं अनुमोदितम्। एतयोः परियोजनयोः कुलव्ययः पञ्चोत्तर चतुः शताधिक-षट्सहस्र कोटिरूप्यकाणाम् अस्ति। भारतीयरेलमार्गस्य बल्लारी-चिकजाजुर-दबलिना परियोजनायाः कोडरमा-बरकाकाना दबलिना परियोजनायाः च अनुमोदनं कृतम् अस्ति। अश्विनी वैष्णवः कोडरमा बरकाकाना दबलिना परियोजनायाः कृते उक्तवान्। बल्लारी-चिकजाजुर-दबलिना परियोजनायाः विषये अपि तेन प्रोक्तम्।

ताइवानदेशेन भारताय धन्यवादः प्रदत्तः यत् सः सिङ्गापुर-ध्वजयुक्तस्य मालवाहकपोतस्य अष्टादश चालकदलीय सदस्यान् उद्धारितवान्

हिमसंस्कृतवार्ता: - ताइवानदेशेन भारताय धन्यवादः प्रदत्तः यत् सः सिङ्गापुर-ध्वजयुक्तस्य मालवाहकपोतस्य अष्टादश चालकदलीय सदस्यान् उद्धारितवान्। अवधेयमस्ति यत् अग्रिशामकसुरक्षाविभागस्य भागाः आसन्, केरलतटतः प्रायः सप्ततिः समुद्रीमाल

परिमिते दूरे अग्रिना प्रज्वलितम्। भारतीयनौसेनायाः प्रवक्तानुसारं जलयाने एकस्मिन् आन्तरिकभंडारपात्रे विस्फोटस्य सूचना आसीत्, यस्य परिणामेण जलयाने महती अग्रिकाण्डम् अभवत्। भारतीयनौसेना, भारतीयतटरक्षकदलस्य, डीजीशिपिङ्ग इत्यस्य, अन्ये च हितधारकाः सम्मिलिताः निकटसमन्विते अन्वेषण-उद्धार-कार्यक्रमे द्वाविंशतिः चालकदलस्य सदस्येषु अष्टादश जनाः सुरक्षितरूपेण उद्धारिताः। शेषचतुर्णां चालकदलीय सदस्यानां, ये जलयानस्य उद्धारितवान्। अवधेयमस्ति यत् अग्रिशामकसुरक्षाविभागस्य भागाः आसन्, तेषाम् अन्वेषणं प्रचलति।

भारतस्य सामाजिकसुरक्षाक्षेत्रं पञ्चदशोत्तरद्विसहस्रतमे वर्षे ऊनविंशतिप्रतिशतात् प्रवर्तमाने वर्षे त्रिदशान्शोत्तर चतुःषष्टिप्रतिशतं यावत् वर्धितम्- अन्तार्राष्ट्रीयश्रमसङ्गठनम्

हिमसंस्कृतवार्ता: - भारतस्य सामाजिकसुरक्षाक्षेत्रं पञ्चदशोत्तरद्विसहस्रतमे वर्षे ऊनविंशतिप्रतिशतात् प्रवर्तमाने वर्षे त्रिदशान्शोत्तर चतुःषष्टिप्रतिशतं यावत् वर्धितम्। अन्तार्राष्ट्रीयश्रमसङ्गठनस्य नवीनतमदत्तांशस्य अनुसारं विगतदशके अस्मिन् क्षेत्रे पञ्चचत्वारिंशत्

प्रतिशताङ्कानां वृद्धिः अभवत्। अन्तार्राष्ट्रीयश्रमसङ्गठनेन भारतस्य उपलब्धिं स्वीकृत्य आधिकारिकतया स्वस्य प्रतिवेदने प्रकाशितं यत् चतुर्णवत् कोटितोयधिकाराः जनाः, अधुना न्यूनातिन्यूनम् एकस्य सामाजिकसुरक्षणलाभस्य अन्तर्गतं आच्छादिताः सन्ति। लाभार्थीगणनायाः दृष्ट्या भारतं अधुना विश्वे द्वितीये स्थाने अस्ति, यत्र प्रायः चतुर्नवति-कोट्यावत् नागरिकाणां सामाजिकसुरक्षणं प्रदाति। श्रम-मन्त्री डॉ. मनसुखमाण्डविया इत्यस्य सोशल मीडिया-सन्देशस्य प्रतिक्रियारूपेण श्रीमोदिना एतेषां उपक्रमानाम् प्रभावशीलतायाः, प्रसारस्य च प्रशंसा कृता।

सुभाषितम्

पंचैव पूजयन् लोके यशः प्राप्नोति केवलम्। देवान् पितृन् मनुष्यांश्च भिक्षुन् अतिथिपंचमान्॥

अर्थात्- देवता, पितर, मनुष्य, भिक्षुक तथा अतिथि इन पाँचों की सदैव सच्चे मन से पूजा स्तुति करनी चाहिए। इससे यश और सम्मान प्राप्त होता है।

प्रतिदिनं नवीनतमं हिमसंस्कृतवार्ताः दैनिकवार्तापत्रं प्राप्यर्थं 7876636263 Whatsapp संख्या मध्ये नमो नमः लिखन्तु

To get the latest h|msanskritvartah Daily Sanskrit Newspaper every day, write Hello on 7876636263 Whatsapp

सूचना- हिमसंस्कृतवार्ताः दैनिकपत्रे व्याकरणात्मक-अशुद्धिनां कृते सम्बद्धाः पत्रकाराः लेखकाश्च उत्तरदायिनः भविष्यन्ति

कार्यालयः हिमसंस्कृतम् प्रकाशनम् जसवं कोटला तहसीलपरिसरस्य सम्मुखे कस्बा कोटला, जिला कांगड़ा हि.प्र. पत्रव्यवहारसङ्केतः - १७७१११

द्वादश दिनाङ्कतः षोडश दिनाङ्कपर्यन्तं दक्षिण-प्रायद्वीपीयभारते, कोङ्कने, गोवायां च कतिपयेषु स्थानेषु अतिवृष्टेः सम्भावना - भारतऋतुविभागः

हिमसंस्कृतवार्ता: - भारतऋतुविभागेन उक्तं यत् अस्य मासस्य द्वादश दिनाङ्कतः षोडश दिनाङ्कपर्यन्तं दक्षिणप्रायद्वीपीयभारते, कोकने, गोवायां च कतिपयेषु स्थानेषु अतिवृष्टेः सम्भावना प्रकटिता। उत्तरभारतस्य अधिकांशभागेषु तीव्रतापतरङ्गः व्याप्तः अस्ति, यत्र तापमानं सामान्यतः अधिकं वर्धितम् अस्ति। पञ्जाबराज्ये बटिण्डायां ह्यः सप्तचत्वारिंशत् डिग्री सेल्सियसपर्यन्तं तापमानं जातम्, राजस्थानस्य गंगानगरनगरे तु चत्वारि दशमलवाधिक सप्तचत्वारिंशत् डिग्री सेल्सियसपरिमितं यावत् तापमानं जातम्। जम्मू-कश्मीर सम्पूर्ण जम्मू-क्षेत्रस्य केषुचित् भागेषु अधिकतम तापमानं चतुश्चत्वारिंशत् डिग्री सेल्सियस यावत् अभवत्

वयम् अधिकारयुद्धं करिष्यामः यत् अन्ये न कृतवन्तः,

अहं वरिष्ठान् अधिवक्तृन् नियोजयामि- मुख्यमन्त्री सुक्खु:

हिमसंस्कृतवार्ता:- कार्यालयीयः प्रतिनिधिः।

मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंहसुक्खुः पूर्वभाजपासर्वकारं लक्ष्यं कृत्वा उक्तवान् यत् अधिकारस्य युद्धं वयं करिष्यामः यत् अन्ये न युद्धं कृतवन्तः। मुख्यमन्त्रिणा उक्तं यत् एतत् दीर्घं युद्धम् अस्ति। अहं उच्चन्यायालयस्य सर्वोच्चन्यायालयस्य च वरिष्ठान् अधिवक्तृन् नियोजयामि। सः प्रश्नं कृतवान् यत् पूर्वसर्वकारकाले कस्यचित् साहसम् आसीत् यत् यावत् ते बीबीएमबी-मध्ये हिमाचलप्रदेशस्य भागस्य शपथपत्रं न ददति तावत् हरियाणाप्रान्ताय जलं न दातव्यम् इति। सः प्रश्नं कृतवान् यत् किं कोऽपि चिन्तयितुं शक्नोति स्म यत् वाइल्ड-फ्लोवरहाल इति पुनः आगमिष्यति अद्य च वाइल्ड फ्लोवर हाल पुनः आगतम् इति। एषा प्रथमाङ्कस्य सम्पत्तिः, यस्मिन् अधुना प्रतिमासं १.७५ कोटिरूप्यकाणि व्ययन्ते। हिमाचलप्रदेशः २३ वर्षाणि यावत् वाइल्डफ्लोवरहाल इत्यस्मात् एकमपि नाणकं न प्राप्तवान्। गतवारं द्विगुणं इञ्जनसर्वकारः आसीत् जयरामस्य इञ्जनं च मोने आसीत्। यदा ततः आदेशः आगच्छन्ति स्म तदा साहसम् आसीत्। बुधवासरे मुख्यमन्त्री स्वस्य आमुखपृष्ठे एकं चलचित्रम्

अद्यतनं कृत्वा भाजपायाः विषये आक्रमणकारिं वक्तव्यं दत्तवान्। सः अवदत् यत् पूर्वसर्वकारकाले एतानि वस्तूनि कश्चन अपि न श्रुतवान्, यानि अस्मिन् सर्वकारे उत्पातितानि सन्ति। मुख्यमन्त्री अवदत्, अहं स्वस्य कृते किमपि न करोमि। अहं मुख्यमन्त्री इति नाम्ना राज्यस्य जनानाम् अधिकाराणां कृते युद्धं करोमि। एतत् धनं जनानां भवति, यस्य शोषणं एते जनाः कृतवन्तः। पूर्वसर्वकारः राम-रामसर्वकारः आसीत्, यः किमपि कार्यं न करोति स्म। राज्यस्य धनं लुण्ठितम् आसीत्। पञ्चवर्षपर्यन्तं लुण्ठितम् आसीत्। वयं निर्णयान् गृह्यामः। राज्यं स्वावलम्बनं कथं करणीयम् इति विषये अपि वयं निर्णयं कुर्मः, तस्मिन् दिशि अग्रे गच्छामः च। सः पृष्ठवान् यत् किं पूर्वसर्वकारकाले कस्यचित् साहसं आसीत् यत् धौलासिद्ध, लुहरी, सुन्नी परियोजनाः निःशुल्कं वितरिताः इति। एवं न दास्यामः इति वयम् अवदाम। मम किमपि धनं नास्ति इति मुख्यमन्त्री राज्यस्य जनानां धनं तस्य त्राणं कर्तव्यम् अस्ति। यदि मम किमपि व्यक्तिगतं रुचिः आसीत् तर्हि अहं वदिष्यामि स्म यत् कार्यकालः पञ्चवर्षस्य अस्ति। यदि जनसमूहः मां विजयं करोति तर्हि तत् कुशलम्। अहम् एतया नीत्या सह कार्यं न करोमि। अद्य विषये चिन्तयन् नीतिनिर्णयान् करोमि, येन राज्यस्य अधिकाराः न प्रियन्ते। मध्यसन्धिभ्यः राजस्वं ५०० कोटिरूप्यकाणां वृद्धिः भविष्यति इति कोऽपि कल्पयितुं शक्नोति स्म वा? पूर्वसर्वकारस्य अनुबन्धानां नवीकरणार्थं सर्वान् निविदाकर्तुं मिलितवान्। नवीकरणं कुर्वन्तु इति अवदन्। अहम् अवदम् न, एतत् राज्यस्य सम्पत्तिः अस्ति, वयं एतस्य विक्रयं न करिष्यामः। एतत् धनं अस्माकं नास्ति। एतत् जनस्य धनम् अस्ति। कृषकाणां, युवानां, महिलाणां, अनाथानाम्, विधवाबालानां च ये अधिकाराः सन्ति ते वयं दमः।

पठानकोटे सजीवविस्फोटकस्य प्राप्तस्य कारणेन आतङ्कः प्रसृतः, सेना रिक्तस्थाने तत् निष्क्रियं कृतवती

हिमसंस्कृतवार्ता:-

पठानकोटम्। पठानकोटे

सजीवविस्फोटकस्य प्राप्तस्य कारणेन आतङ्कः प्रसृतः, पुलिस तत्स्थानं प्राप्य बम्बक्षेत्रस्य घेरणं कृत्वा तत्क्षणमेव सेनायाः बम्बनिष्कासनदलं सूचितवती। सेनाकर्मचारिणः तत्स्थानं प्राप्य विस्फोटकं स्वनियन्त्रणे गृहीत्वा बुधवासरे प्रातः सार्ध- अष्टवादनस्य समीपे रिक्तस्थाने निष्क्रियं कृतवन्तः। भारत-पाकिस्तानयोः युद्धविरामस्य अनन्तरम् अपि पठानकोट-नगरस्य मलिकपुरक्षेत्रे गुल्मेषु सजीवः आस्फोटकः प्राप्तः। अनेन सम्पूर्णं क्षेत्रे आतङ्कः उत्पन्नः। स्थानीयजनाः एतत् आस्फोटकं दृष्ट्वा तत्क्षणमेव पुलिसं सूचितवन्तः।

सर्वकारः गर्भवतीभ्यः, नवजातेभ्यः, अजन्मबालेभ्यः च धनसङ्ग्रहं करोति- जयरामठाकुरः

हिमसंस्कृतवार्ता:- शिमला। विपक्षनेता पूर्वमुख्यमन्त्री जयराम ठाकुरः राज्यस्य स्वास्थ्यव्यवस्था दुर्गता अस्ति इति उक्तवान्। व्यवस्थां परिवर्तयन् सुखस्य सर्वकारः न राज्यस्य जनानां स्वास्थ्यस्य विषये गम्भीरः अस्ति, न च केन्द्रसर्वकारस्य योजनानां कार्यान्वयनस्य विषये। केन्द्रसर्वकारः राष्ट्रियस्वास्थ्यमिशनद्वारा हिमाचलजनानाम् आरोग्यस्य पूर्णतया पालनं कुर्वन् अस्ति। जयराम ठाकुरः अवदत् यत् केन्द्रसर्वकारेण देशे सर्वत्र निःशुल्क- औषधनीतेः अन्तर्गतं निःशुल्क-उपचारस्य, निःशुल्क-निदान- उपक्रम- सेवानाम् अन्तर्गतं निःशुल्क-परीक्षणस्य च व्यवस्था कृता। सुक्खु-सर्वकारेण तदपि जनेभ्यः अपहृतम् अस्ति। दुर्भाग्यं यत् केन्द्रसर्वकारेण दर्जनशः योजनाः चालिताः, स्वास्थ्यसुविधानां कृते हिमाचलस्य पूर्णवित्तियसमर्थनं च कृत्वा अपि सुक्खुसर्वकारः गर्भवतीभ्यः प्रसवोत्तरमहिलाभ्यः, नवजातेभ्यः, अजन्मबालेभ्यः अपि धनसङ्ग्रहणं कुर्वन् अस्ति। केन्द्रसर्वकारेण मुक्तं कृत्वा अपि विविधपरीक्षणानां कृते धनं गृह्णाति। जयराम ठाकुरः उक्तवान् यत् सुक्खुसर्वकारः प्रसवोत्तरं गर्भिणीं च सुविधां हरणविषये अपि न त्यक्तवान्। सुक्खुसर्वकारः केन्द्रसर्वकारेण चालितं जननी-शिशु सुरक्षा कार्यक्रमं विफलं कर्तुम् इच्छति। केन्द्रसर्वकारस्य पूर्णसमर्थनं प्राप्य अपि हिमाचलसर्वकारः गर्भिणीनां विरुद्धं भेदभावं कुर्वन् अस्ति। राष्ट्रीय- स्वास्थ्य- कार्यक्रमः केन्द्रसर्वकारेण चालितः अस्ति। अस्मिन् मातृस्वास्थ्यं, बालस्वास्थ्यं, किशोरस्वास्थ्यं, परिवारनियोजनं, सार्वभौमिकटीकाकरणं, प्रमुखरोगाणां नियन्त्रणं च अन्तर्भवति।

हिमाचलस्य नूतनः 'आरोग्यविहारः' भूलाहस्य जैवविविधतोद्यानं पर्यटकानां प्रियं गन्तव्यं भवति

हिमसंस्कृतवार्ता:-

लघ्वीकाशी

मण्डी।

राज्यसर्वकारस्य वनविभागेन जंजैहली-क्षेत्रस्य भूलाहे

विकसितं जैवविविधता-उद्यानम् अद्यत्वे पर्यटकानां आकर्षणकेन्द्रम् अस्ति। एतद् उद्यानं न केवलं प्राकृतिकसौन्दर्यस्य कृते प्रसिद्धः भवति, अपितु राज्यसर्वकारस्य इको- पर्यटननीतेः सफलोदाहरणरूपेण अपि उद्भवति। शिकारीदेव्याः चरणयोः स्थितम् एतद् उद्यानम् आध्यात्मिकतायाः, प्रकृतेः, साहसिकतायाः च अद्वितीयं समागमं प्रस्तुतं करोति। प्रतिवर्षं सहस्राणि भक्ताः देवीदर्शनार्थम् अत्र आगच्छन्ति, अधुना एतत् जैवविविधतानिकुञ्जं तेषां यात्रायाः अविस्मरणीयः भागः भवति। भूलाह-उद्यानस्य सर्वाधिकं विशेषम् अस्ति यत् सघन-पाइन-वनानां मध्ये निर्मितानि चत्वारि सुन्दराणि वृक्षगृहाणि सन्ति, येषु पर्यटकानाम् साहसिकतायाः, विश्रामस्य च अनुभवः प्राप्यते एतेषु वृक्षगृहेषु ८ तः १० जनानां कृते आधुनिकसुविधाभिः सह निवासस्य सुविधा अस्ति। प्रकृतेः अङ्गे रात्रौ व्यतीतस्य एषः अनुभवः केवलं १५०० रूप्यकेन प्रतिदिनं प्राप्तुं शक्यते। उद्यानस्य सानुः, देवदारुवनं, मुक्तगगनस्य अधः प्रसृतं हरितं च दृष्ट्वा एतद् स्थलं काश्मीरस्य प्रसिद्धस्थानात् कथमपि न्यूनं नास्ति। उद्यानस्य अन्तः वनविभागेन विविधजातीनां पौधशालाः विकसिताः सन्ति। यत्र स्थानीयाः दुर्लभाः च वनस्पतयः दृश्यन्ते। वनविभागेन नियुक्तानां प्रशिक्षितानां परिचर्याकर्तॄणां माध्यमेन उद्यानस्य संचालनं परिपालनं च क्रियते। अपरपक्षे परिक्षेत्राधिकारी वनविभागः महेंद्रसिंहः अवदत् यत् स्थानीयजनैः सह देशस्य राज्यस्य च पर्यटकाः उद्यानं द्रष्टुं आगच्छन्ति। अत्र निर्मितस्य वृक्षगृहे पर्यटकाः अपि स्थातुं प्रकृतेः आनन्दं लब्धुं च शक्नुवन्ति।

पूर्वप्रधानमंत्री राजीवगान्धी सरलः आसीत्- केन्द्रीयमन्त्री एस.पी. सिंह बघेलः

हिमसंस्कृतवार्ता: - धर्मशाला। केन्द्रीयमन्त्री एस. पी. सिंह: बघेल: अवदत् पूर्वप्रधानमंत्री राजीवगान्धी सरलः आसीत्, परन्तु सोऽपि अक्षमः आसीत्। सः स्वयमेव स्वीकृतवान् आसीत् यत् केन्द्रात् एकं रुप्यकं आर्थिकसाहाय्यं प्रेष्यते, परन्तु केवलं पञ्चदश नाणकं लाभार्थिनं प्राप्नोति। शेषराशिं मध्यमार्गे अन्तर्धानं भवति स्म। अधुना प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी इत्यस्य सुशासनकालस्य डीबीटीद्वारा प्रत्यक्षतया लाभार्थीनां कोषे आर्थिकसहायता प्रेष्यते। एतत्

धर्मशालायां केन्द्रीय- मत्स्यपालन- पशुपालनं दुग्धमन्त्री एस. पी. सिंहबघेलेन उक्तं यत् मोदीसर्वकारस्य ११ वर्षीयः कार्यकालः सेवायाः, सुशासनस्य, दुर्बलकल्याणस्य च कृते समर्पितः। बघेलः अवदत् यत् मोदीराजः आधुनिकभारतस्य स्वर्णकालः इति गण्यते। २०१७ तमे वर्षे भारतं विकसितं राष्ट्रं भविष्यति, सुपरशक्तिः भविष्यति, विश्वे प्रथमस्थाने भविष्यति। मोदीसर्वकारेण रक्षाबजटस्य महती वृद्धिः कृता अस्ति। पूर्व देशस्य बहवः जनपदाः नक्सलवादेन प्रभाविताः आसन्, यदा तु वर्तमानकाले नक्सलवादः अन्तिमश्चासं गणयति, नक्सली-घटनासु ७० प्रतिशतं न्यूनता अभवत् दुग्धोत्पादने भारतं सम्प्रति विश्वे प्रथमस्थाने अस्ति, मत्स्यपालने भारतं द्वितीयस्थाने अस्ति। २०१४ तः रक्षानियमं ३४ गुणा वृद्धिः अभवत्। भारतं प्रमुखः वैश्विकः रक्षानिर्माणकेन्द्रम् इति रूपेण उद्भूतः अस्ति। सिन्दूर-कार्यक्रमस्य विषये एस.पी.सिंहबघेलः अवदत् यत् नियन्त्रणरेखायाः पारं पाकिस्तानस्य आन्तरिकक्षेत्रेषु च नव आतङ्कवादीशिबिराणि नष्टानि। बघेलः अवदत् यत् हिमाचलप्रदेशे ट्राउट-मेषपालनव्यापारस्य प्रवर्धनार्थं योजनायाः अन्तर्गतं कार्यं भविष्यति।

परशुरामसेवासहायतासंस्थायाः सत्कारसमारम्भः पटनानगरे समारम्भः

हिमसंस्कृतवार्ता: , अङ्कुश कुमारः पटना 12 जून। गतबुधवासरे परशुरामसेवासहायतासंस्थायाः बिहारराज्यशाखायाः राष्ट्रीयसंयोजकः सह प्रदेशाध्यक्षः पण्डितः मनीषकुमारमिश्रः, प्रदेशमहासचिवः पण्डितः आशुतोषः इत्यनयोः नेतृत्वे पटनानगरे फुलवारिस्थे कुरकुरी ॐ उत्सव हॉल नामनि स्थले एकः भव्यः सत्कारः कार्यक्रमः आयोजितः। एतस्मिन् समारोहे महाराष्ट्रराज्यतः आगतः आदर्शब्राह्मणफाउण्डेशन संस्थायाः राष्ट्रीयाध्यक्षः भारद्वाजः आशुतोषः उपाध्यायः अभिनन्दनं सत्कारं च प्राप्नोत्।

समारोहस्य प्रयोजनम्-एतेन कार्यक्रमेन भारद्वाज-आशुतोष-उपाध्यायः आदर्शब्राह्मणसंस्थायाः पक्षतः बिहारराज्ये परशुरामसेवासंस्थायाः पक्षे पूर्णसमर्थनं दत्त्वा समाजसेवायाम् सहकार्यं सहचर्य च कर्तव्यमिति उद्घोषितवान्। अयं वर्षः निर्वाचनवर्षः अतः ब्राह्मणसमाजिन स्वधिकाराय यथोचितानि निर्णयवाचनानि सामूहिकतया स्वीकृतानि। इदानीं उभे अपि संस्थे — आदर्शब्राह्मणफाउण्डेशनम् परशुरामसेवासंस्था च — संपूर्णभारतवर्षे संयुक्तरूपेण व्यापकं समाजकार्यं करिष्यतः। विप्रसमाजस्य सर्वविधसहाय्यार्थं उभे संस्थे सदैव सज्जे भविष्यतः।

प्रमुखवक्ताः एवं सहभागीगणः-उत्तरप्रदेशराज्यस्य कोसीनगरस्य जिलाध्यक्षः विशाल उपाध्यायः बिहारस्य जहानाबादजिलाध्यक्षः रङ्गनाथ पाण्डेयः चिकित्साप्रकोष्ठस्य प्रदेशसचिवः डॉ. विमलः प्रदेशसचिवः नागेन्द्र पाण्डेयः प्रदेशोपाध्यक्षः श्रीः सिद्धन्ता तिवारी पद्मजिलायाः उपाध्यक्षः अलखदेव पाण्डेयः पद्मगाम्यजिलायाः उपाध्यक्षः श्रीकृष्ण पाण्डेयः पद्मयाः युवाउपाध्यक्षः विकी मिश्रः उपाध्यक्षः चतुर्भुज पाण्डेयः बिहारराज्यस्य कोषाध्यक्षः विनय मालवीयः राजेश पाण्डेय, अभिषेक मिश्रः, शिव त्रिपाठी, गिरीश पाण्डेयः, नागेन्द्र पाण्डेयः, सुजीत पाण्डेयः (पालीगञ्जप्रखण्डाध्यक्षः), अमन मिश्रः च अन्ये च बहवः विप्रबन्धवः उपस्थिताः आसन्। समस्तविप्रबन्धूनां सहभागं प्रति कृतज्ञतां निवेद्य सुजीत पाण्डेयन कार्यक्रमस्य समापनं कृतम्। कार्यक्रमस्य समापनसमये भगवतः परशुरामस्य नाम्ना संकल्पः स्वीकृतः “जय जय परशुराम” इत्यनेन उद्घोषेण कार्यक्रमः सफलतया समारम्भः। अन्ते संस्थायाः प्रदेशाध्यक्षेन च महासचिवेन च सर्वेभ्यः अतिथिभ्यः सहभाजकैः च हार्द धन्यवादः प्रदत्तः।

"मूलसंरचनायाः परिवर्तनस्य एषा यात्रा एकादश वर्षाणि सम्पन्नवती- प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी

हिमसंस्कृतवार्ता: - प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी सोशल मीडियापटले लिखितवान् यत् "मूलसंरचनायाः परिवर्तनस्य एषा यात्रा एकादश वर्षाणि सम्पन्नवती। रेलमार्गाः, राजमार्गाः, पत्तनानि, विमानस्थानकं च इत्यादिषु क्षेत्रेषु उत्तमाः आधारभूतसंरचना निर्मिताः, येन देशस्य विकासः त्वरितः अभवत्। भारतस्य एताः वर्धमानाः आधारभूतसंरचनाः जनानां जीवनं सुलभं कुर्वन्ति, समृद्धिं च प्रवर्धयन्ति। एषः विकासः न केवलं मार्गेषु, रेलमार्गेषु, विमानस्थानकेषु वा सीमितः, अपितु डिजिटल इत्यत्र, स्वच्छ ऊर्जायाः, स्मार्टनगराणां च माध्यमेन जीवनस्य गुणवत्ता आर्थिकसमृद्धिं च वर्धयति। एषा आधारभूतसंरचनाक्रान्तिः भारतं स्वावलम्बि, समृद्धं, स्थायिराष्ट्रं च स्थापितवती।

काङ्ग्रेस-अध्यक्षः मल्लिकार्जुन-खरगे उक्तवान् यत् प्रधानमन्त्रिणा ११ वर्षीयशासनकाले ३३ त्रुटयः कृता

काङ्ग्रेस-अध्यक्षः मल्लिकार्जुन-खरगे-प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी इत्यस्योपरि तीव्र-आक्रमणं कृतवान्। खरगेमहोदयेन बुधवासरे प्रधानमन्त्रिणा ११ वर्षीयशासनकाले ३३ त्रुटयः कृता इति आरोपः कृतः। एतावत् मृषा वदन् जनान् वञ्चयति, युवान् वञ्चयति च प्रधानमन्त्री सः कदापि न दृष्टवान्। कर्नाटकस्य कलाबुरागीनगरे पत्रकारैः सह भाषमाणः खरगे ५५ वर्षाणि यावत् सत्तां धारयति, ६५ वर्षाणि यावत् राजनीतौ च अस्ति, परन्तु पीएम मोदी इव कोऽपि नास्ति इति उक्तवान्। खरगे महोदयः अवदत् यत् ११ वर्षाणि व्यतीतानि ३३ त्रुटयः अभवन्। भवन्तः जानन्ति अहं संसदि अपि वदन् आस्मि - एतावत् मृषावादिना, एतावता त्रुटयः, जनान् पाशे बध्नाति, युवान् वञ्चयति, निर्धनान् वञ्चयन्, मत्तं च गृह्णाति, सः प्रधानमन्त्री मया कदापि न दृष्टः। अहं ५५ वर्षाणि यावत् सत्तायां अस्मि तथा च ६५ वर्षाणि यावत् राजनीतौ अस्मि, तस्य सदृशः कोऽपि नास्ति।

पूर्वं विश्वं भारतं गम्भीरतापूर्वकं शृणोति स्म

काङ्ग्रेसेन उक्तं यत् पूर्व भारतस्य स्वकीया विदेशनीतिः आसीत् तथा च विश्वः अस्मान् गम्भीरतापूर्वकं शृणोति स्म, परन्तु अद्यत्वे

वटपूजनम्

वंशवृद्धेः प्रतीकं वै धरायां च वटवृक्षाः। विज्ञानं निहितं धर्मे सनातनमलौकिकम्। भर्तुः दीर्घायुषे देशे पूजन्ति महिलाः वटं। पर्यावरणरक्षणं तेन च जायते सदा।।

न्यग्रोधवृक्षशाखायाः वृक्षं तु जायते पुनः। भवेत् कुलस्य विस्तारः भार्या प्रत्येकमिच्छति।।

पातिव्रत्येन सावित्री पतिप्राणान् च मेधया। अहरत् हि कृतान्तात् वा ख्याता पुरातनी कथा।।

विधिषु जायते नित्यं कालेन परिवर्तनं। अधुनापि परं स्त्रीयः पूजन्ति श्रद्धया वटम्।।

क्षेमाय परिवारस्य भर्तुश्च श्रेयसे तथा। वृक्षपरिचयं तस्मात् संवर्धनं तथैव च।।

पूजनं वृक्षशाखायाः कर्तयित्वा न कर्तव्यम्। पर्यावरणहानिर्नै केवलं तेन जायते।।

बहुपादपूजनं कार्यं कृत्वा पादपरोपणं। वर्धयित्वा वनक्षेत्रं गेहे ग्रामान्तरे च वै।।

सुखीनः जन्तवः तस्मात् हरिता च वसुन्धरा। तरुपुष्पफलैरेव सृष्टिरेषा मनोरमा।।

मानसीदीक्षितः हिमसंस्कृतवार्ता:

स्थितिः तादृशी अस्ति यत् पहलगाम-आतङ्कवादी-आक्रमणस्य विश्वः आलोचनां करोति, परन्तु भारतेन सह कोऽपि न स्थितवान्। वरिष्ठकाङ्ग्रेसेनेता छत्तीसगढस्य पूर्वमुख्यमन्त्री भूपेशबघेलः बुधवासरे अवदत् यत् पण्डितजवाहरलालनेहरू इत्यस्य कार्यकालात् आरभ्य डॉ. मनमोहनसिंहस्य कार्यकालपर्यन्तं अस्यां नीतौ कदापि परिवर्तनं न जातम्, यस्मात् कारणात् समाजविश्वस्य जनाः भारतस्य स्वरं गम्भीरतापूर्वकं शृण्वन्ति स्म,

अमृतपञ्चकम्

नमस्तुभ्यं कविज्ञान सदैव सागरोपम।
विचारोमिस्वरूपेण हरीन्दौ त्वञ्च पूरितम्॥
मङ्गलैर्बिन्दुभिः सिञ्चन्नज्ञानज्वरतोऽवतात्।
मनास्वि मननायास्मान् ; मनाख्योऽभिविवादे ॥

प्राक्कथनम् :

अस्माकं पुण्यभूमेर्नामायोध्यायाः श्रीराममन्दिरं ये सम्प्रति कोषाध्यक्षाः सन्ति तादृशाः , स्वामिश्रीगोविन्ददेवगिरिमहाराजवर्याः नमस्याः । एतेषां तपसाऽस्माकं सौभाग्येन च 'पुणे' , इत्याख्ये स्थले 'वेदश्रीतपोवनम्' इत्याख्यं रमणीयं संस्थानं संस्थापितं वर्तते यत्र वेदरक्षणार्थमैषमश्व (२०२५ तमेऽयं) वेदोत्सवः समायोजितः। यत्र सम्पूर्णदेशस्य नानाप्रदेशात् वैदिकाश्च व्याख्यातारः सम्प्राप्ताः , व्याख्यातृरूपेण च सम्प्राप्य सम्पूर्ण वेदोत्सवमात्मस्थं कृत्वा यदनुभूतं तदनुसारं भगवत्कृपा गुरुकृपा च 'भूः, प्रकृतिः, सभा, वेदोत्सवः, मनश्च नः 'अमृतायते' कथमिदं? तदुपर्यमृतपञ्चकं रचितम् ।

इन्द्रायणी नदी चैव पुणे-पुण्यस्थली तथा।

श्रुतिश्रवणपुण्येन भूरियमृतायते॥१॥

सरलार्थः -

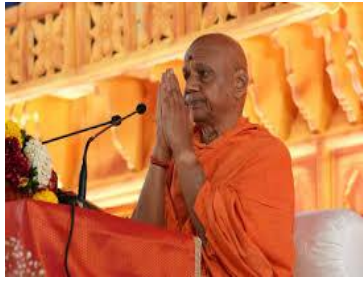
अद्य वेदश्रवणाज्जनितेन पुण्येनेन्द्रायणी नदी तथा पुणे इत्याख्या पुण्यस्थली चेयं मुम्बई-महानगर्याः भूश्च - अमृतायते ।

वेदमन्त्रजघोषैश्च तद्गानैश्च समैरपि।

कलकण्ठकलैश्चैव प्रकृतिरमृतायते॥२॥

सरलार्थः -

वेदानां समैरपि मन्त्रोत्थितैः (कुत्रचित् यजुर्वेदानुसारं कृतैः) घोषैश्च (कुत्रचित् सामवेदानुसारं कृतैः) गानैश्च , (तच्छ्रुत्वा पक्षिभिरपि मन्त्रकलरवं कर्तुमीप्सा कृता, एवं) कलकण्ठानां कलकलैश्चापीयं प्रकृतिः - अमृतायते।

संस्कृतेन च संस्कृत्या वेदव्याससभा यथा।
वृद्धाचार्यवरैश्चात्र सभयममृतायते॥३॥

सरलार्थः -

संस्कृतेन तथा संस्कृत्या च यथा वेदव्याससभा (स्यात्तथैव) ज्ञानवृद्धाचार्यैर्वयोवृद्धाचार्यैश्चात्र नाम 'वेदश्रीतपोवना'ख्यस्य स्थलस्य प्राङ्गणे (कथ्यते च - न सा सभा यत्र न सन्ति वृद्धाः, किन्त्वत्र सन्त्येव) चेयं सभा- अमृतायते।

स्वामिवर्याशिषा नित्यं वेदश्रियस्थपोवने।

यथा ब्रह्मसदीन्द्रस्य वेदोत्सवोऽमृतायते॥४॥

सरलार्थः -

यथेन्द्रस्य ब्रह्मसद्युत्सवोऽमृतायते तथा नित्यं वेदश्रीतपोवने स्वामिश्रीगोविन्ददेवगिरिमहाराजवर्याणाम् आशिषाऽसौ वेदोत्सवः - अमृतायते।

पुण्यश्लोकैश्च ह्याचार्यवचनैर्मननैस्तथा।

वेदपारायणैश्चैव मनो नो हामृतायते॥५॥

सरलार्थः -

स्मरणीयचरितैरिमेः पुण्यश्लोकैश्च खलु, आचार्याणां गोष्ठीषु सम्बोधितैः वचनैस्तन्मननैः, तथा वेदपारायणक्रमेण चास्माकमिदं मनः - अमृतायते ।

लेखकः-पण्ड्या मननः हेमेन्द्रकुमारः

श्रीब्रह्मर्षि-संस्कृतमहाविद्यालयः नडियाद,
गुजरातम्, वैदिकाक्षरचणविभागाध्यक्षः,
गुर्जरप्रदेशः, वैदिकगणः

नरेन्द्रता

लेखकः वीरसिंह ठाकुरः

धुनागशङ्करदेहरा

हिमाचलप्रदेशः भारतम्

देशस्य तु विकासाय

दत्तजीवन मान्य भोः।

नरेन्द्रवर्य कल्याणं

राष्ट्रस्य विहितं त्वया॥१॥

खलु देशस्य विकासाय हे

दत्तजीवन मान्य नरेन्द्रवर्य त्वया

राष्ट्रस्य कल्याणं विहितम्।

सशक्तं भारतं कर्तुं

कृतो यत्नस्त्वया यतः

नमस्यस्त्वं नमस्यस्त्वं

नमस्यस्त्वं मया किल॥२॥

यतः त्वया भारतं सशक्तं कर्तुं

यत्नः कृतः, तदर्थं त्वं

मया नमस्यः, नमस्यः किल

नमस्यः।

आदर्शस्त्वं प्रधानश्च

देशेष्वन्येषु मे मतम्।

कार्यैः कृतैः त्वया

देशगर्वस्तु नोऽभिवर्धितः॥३॥

अन्येषु देशेषु त्वमादर्शश्च

प्रधानः अपीति मे मतम्। त्वया

विहितैः कार्यैरस्माकं देशस्य

गर्वः तु अभिवर्धितः।

पहाड़ी

गल्लां

गल्ल कोई नी सुणदे

गल्ल कोई नी सुणदे मितरो ।

अज्ज कुस जो समझाइये दस्सा ॥

सारे बणयो टौणे जहल्ले ।

बेहले कैजो रड़ाइये दस्सा ॥

जिस सुणी ने पौण लुटे ।

कैजो सच्च गलाईये दस्सा ॥

चिलगां उड़णा चौही पासैं ।

धियाणा कैड़ो भरवाइये दस्सा ॥

खरे नी हुन्दे कूचे पाणे इस ।

मुल्के कैजो जलाईये दस्सा ॥

रोका जीभा चलदिया मितये ।

कैजो लपलपाइये दस्सा ॥

डंगणे पक्का काले खड़पेयां ।

कैजो दुध पियाइये दस्सा ॥

राजगुरु सुखदेव भगत सिंह ।

किंड्यां असां भुलाईये दस्सा ॥

वर्ण संकर जे जम्मे जेहड़े ।

किंड्यां मार मुकाईये दस्सा ॥

बिच दुआलां चिणे थे "शक्ति" ।

लालां कुत्थू लियाइये दस्सा ॥

लेखकः- शक्तिचन्द्राणा, पपरोला
रंग बिरगी आई होली कविता संग्रह

रमणायनम्

आमुखम्- भगवान् श्रीरमणमहर्षिः तथापि अद्यापि तस्य समाधिस्थले सः विंशतितमशतकस्य सर्वश्रेष्ठः अशरीरम् उपस्थितः अस्तीति भक्तानां आध्यात्मिकसत्पुरुषः, अद्वैतवेदान्तस्य सर्वश्रेष्ठः आचार्यः च इति जनाः मन्यन्ते। १८७९ मध्ये तमिळनाडुराज्ये लब्धजन्मायं वयसः षोडशे वर्षे आत्मानुभवं प्राप्तवान्। ततः परं सः स्वगृहं त्यक्त्वा अरुणाचलक्षेत्रमागत्य तत्र आमरणं वयसः सप्ततितमवर्षपर्यन्तं निरन्तरं निवासम् अकरोत् जन्मेभ्यश्च आध्यात्मिकं मार्गदर्शनं प्रादात्। तस्य आश्रमः अरुणाचलपर्वतस्य उपत्यकायां तिरुवण्णमलै इत्यस्मिन् नगरे अस्ति। महर्षेः विषये श्रुत्वा तस्य उपदेशं ग्रन्थेषु पठित्वा वा देशविदेशेभ्यः भक्ताः तस्य समीपम् आगच्छन्ति स्म। महर्षिः

आत्मचंच हृदि एव अनुभवितव्यम् इति महर्षेः उपदेशस्य केन्द्रीभूतः भावः। एषः आत्मानुभूतेः प्रत्यक्षतमः मार्गः (Direct Method) तस्य उपदेशम् अन्योपदेशात् विशिष्टः। महर्षेः जीवनचरित्रं त्रिभिः लेखकैः भिन्नभिन्नभाषासु लिखितम् अस्ति। तेषु प्रथमः आसीत् बी वी नरसिंह-स्वामी। तेन आङ्गलभाषया लिखितं महर्षेः जीवनचरित्रं महर्षेः जीवनकाले एव १९३१ मध्ये Self realisation इति नाम्ना प्रकाशितं गतम्। द्वितीयं तमिलभाषया रमणविजयम् इति नाम्ना लिखितं चरित्रमपि १९३१ मध्ये प्रकाशितम् अभवत्। एतस्य लेखकः आसीत् स्वामी शुद्धानन्दभारती। तेलुगुभाषया लिखितं महर्षेः चरित्रं श्रीरमणलीला इति शीर्षकेण १९३६ मध्ये प्रसिद्धिं प्राप्नोत्। एतस्य लेखकः आसीत् श्रीकृष्णभिक्षुः। एतेषु मया रमणलीला तथा self realisation एतद्वयं पठितम् अस्ति। एतयोः आधारेण रमणमहर्षेः संस्कृतचरित्रस्य लेखनस्य प्रयासोऽयं मया विधीयते। अनेन रमणः प्रीयताम्। वयं सर्वे आत्मनः न केवलं शरीराणिरमण महर्षिः अवदत् यत् वयं केवलं शरीरं न , अपितु "आत्मा" इति आत्मविवेकी चेतना। शरीरं परिवर्तते, आत्मा तु कदापि न परिवर्तते। सः आत्मानं ज्ञातुं महत् बलं दत्तवान्, अहं कोऽस्मि इति प्रश्नं प्रष्टुमपि प्रेरितवान्।

-अभिजित तोडकर

9145908156

"वन्दे संस्कृतमातरम्"

"लौकिकन्यायकोशः"

"तत्स्वरकन्दुन्यायः"

एकदा एकः चोरः धानम् एकं पाकगृहं प्रविष्टः। जनाः तम् अनुसृत्य पाकगृहे तं गृहीत्वा पृष्ठवन्तः कः त्वम् इति। अयं चौरः अहं पाचकः इति कथितवान्। तस्य विषये दयां धृत्वा जनाः तस्मै पाकक्रियामेव दत्तवन्तः। सः वस्तुतः खलु अतः तस्य संभ्रमं दृष्ट्वा जनैः ज्ञातं तस्य स्वरूपम्। शीघ्रमेव सः कारागृहं प्रेषितः। एवं स्वासामर्थ्यस्य अभावे अपि कस्यचिद् विषयस्य सामर्थ्यं वहामीमि यः अभिनयति अन्ते सः स्ववञ्चनयैव गृहीतो भवति इति अस्य भावः। यथा-

"अशक्ये विनियुक्तोऽपि

कृष्णलाग्नं श्रपयेदिति।

सर्वात्मनाऽप्यसौ कुर्वन्

कुर्यात् तत्स्वरकन्दुवत्॥"

-(सुरेश्वरः)

डा. वर्षा प्रकाश टोणगांवकर

पुणे/ महाराष्ट्रम्

हास्यकणिका

एकः समयः आसीत् यदा पत्न्यः

स्वपतिम् ईश्वरं मन्यन्ते स्म, अधुना

तु तान् प्रत्यक्षतया ईश्वरेण सह

संयोजयन्ति। डॉ. विदुषी अग्रवालः

